

Fasanke u nasim selima

joi, 28 februarie 2013

Obi aj fašanka održava se dan prije Pepelnice ili iste srijede i jedan je od najslikovitijih godišnjih događaja u našoj sredini, a mladi i odrasli gotovo ga u istoj mjeri s nestrpljivošću u dočekuju.

FAŠANKE U OPINI LUPAK

Korjene ovog običaja možemo potražiti duboko u povijesti. Ovaj običaj nastao je kada su ljudi vjerovali da pomoću zastrašujućih i naodlučnih odjevanja mogu istjerati zimu i zle duhove ili demone. Dakle, to je poganski, svjetovni običaj kojega mi, u našoj svijesti, vežemo uz kršćansku tradiciju. Međutim, ova povezanost nije sasvim slučajna.

U devetom stoljeću, u crkvenome svijetu nastaje pravilo koje propisuje da sve enice drže post dva dana prije iste srijede, a nedjelja u kojoj počinje korizma postaje poznata kao bezmesna nedjelja. U našem vremenu, u svijesti ljudi, utorak prije Pepelnice jest zadnji dan prije Uskrsa kada je gotovo sve dopušteno, kada je dozvoljeno ludovati i okusiti sve vrste jela koja su bitno zabranjena sutradan.

Fašanke se, dakle, po tradiciji održavaju utorkom, međutim u našim selima kostimirani mladi i odrasli sa zastrašujućim maskama pokazuju se po ulicama već u nedjelju. Oni se u Klokoti nazivaju Mušorke, dok su u ostalim selima poznati kao Mošulje. Za njih se u Klokoti, u Ravniku i Vodniku priredio maskenbal u mjesnim kulturnim domovima, gdje su oni napokon skinuli maske i otkrili svoj pravi identitet. Najbolje su maske bile nagrađene, a sponzori su bili Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, koji je odredio novu nagradu u svim našim selima, Demokratski Savez Hrvata u Rumunjskoj koji je organizirao maskenbal u Ravniku te razne privatne osobe. Kostimi, maske te izvedene predstave sudionika bile su ove godine zaista na vrhuncu, ali je ipak najveća nagrada pripala – kako je sugestivno rečeno sa scene klockoti kog doma kulture – našoj tradiciji karaševskoj. Mi smo Karaševci i ne možemo da budemo nešto drugo.

Osnovna je naša općina Lupak bila izuzetno aktivna u ovim danima. Ona je započela svoju pokladnu ofanzivu s tradicionalnim balom za mališane, nazvanim "Mišići", koji se svake godine održava u Domu kulture iz Klokoti.

Sutradan, kostimirani u enice svih naših općina Lupak okupili su se u Ravniku na mini maskenbalu, koji se odvijao u prostorijama mjesne Osnovne škole. Za njih je bilo pripremljeno tombolsko izvlačenje, nakon čega je slijedila parada kostima i maski te tradicionalni karaševski danac. Na kraju su se odabrale i nagradile najbolje maske, ali mora se reći da su raznim

slatkišima bili nagra eni svi sudionici ovog karnevala, brigom Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj koji je i ove godine nov ano potpomogao u organiziranju maskenbala.

Daniel Lucacela